

Volchanska Hanna, Noga Yuliya. Development Diachrony of the Village Kompaniyivka Family Names System. The paper analyses family names system of the village Kompaniyivka. It characterises lexico-semantic and derivational-structural peculiarities of formation and modification of regional anthroponymic system, identifies productive word-formational models, investigates current ways of forming family names of secondary nomination in the local anthroponymicon. The papers estimates that, according to the semantics of derivational stems, names and appellatives prevail, the most widespread among the latter are names, stressing prominent features of a person or his / her profession; according to the means of word-formation, family names created with the help of lexico-semantic and morphological means prevail. The paper ascertains that duplicating variants of family names, as well as their accentual variants belong to the latest means of forming these onyms.

Key words: anthroponymy, family name, onimal, appellative, toponimic, morphologic and non-morphologic means of anthroponym formation.

Стаття надійшла до редколегії
28.05.2013 р.

УДК 811.161.2'373.46:367.4

Лілія Гаращенко

Аналітичні терміни з метафоризованим значенням компонентів у науково-технічній термінології

У статті розглянуто аналітичні терміни з метафоризованим значенням компонентів в українській науково-технічній термінології з огляду на теорію семантичної та когнітивної метафори як найпоширеніших напрямів лінгвістичних досліджень. Аналіз матеріалу дав змогу виявити особливості метафоричного походження та виокремити тематичні групи метафор. Відзначено, що метафора як один зі способів поповнення української науково-технічної термінології є складним і багатограним явищем, пов'язаним із мовою, мисленням, пізнанням і творчістю людини. Результати проведеного дослідження підтверджують той факт, що підґрунтям метафоричних перенесень у науково-технічній термінології є функціональна та зовнішня подібність об'єктів.

Ключові слова: українська науково-технічна термінологія, аналітичні терміни, метафоризація, семантичний підхід, когнітивна метафора.

Постановка наукової проблеми та її значення. Метафоризація наукових лексичних систем слугує своєрідною формою вираження логічних операцій аналізу, синтезу, ототожнення і водночас є одним з основних шляхів поповнення будь-якої термінології (особливо на початкових етапах її формування). У результаті метафоризації народжується словесний образ – «слово чи словосполучення, яке несе не тільки предметну, а й образну інформацію», тобто передає не лише логічну, а й конкретно-чуттєву, емоційно-оцінну інформацію [6, с. 185].

Аналіз досліджень цієї проблеми. Метафора була об'єктом дослідження багатьох мовознавців, зокрема Н. Арутюнової, В. Вовк, С. Єрмоленко, М. Лабашука, О. Потебні, В. Телії, А. Тараненка та ін. Використання метафори в мові науки і техніки привертало увагу таких лінгвістів, як І. Кочан, М. Алефіренко, Л. Малевич, І. Процик, О. Лисенко, І. Волкової, Н. Непійводи, О. Южакової та ін.

Аналізуючи підмову науково-технічної галузі, можемо спостерігати співіснування в ній і однокомпонентних термінів, і дво- й багатоконпонентних термінологічних одиниць, складовими частинами яких виступають слова загальнонавчальної лексики, що є носіями двох типів інформації – загальнонавчаного й термінологічного значень. Їх вивчення є актуальним теоретичним і практичним завданням лінгвістики, оскільки вони становлять значний шар сучасної української термінології, відображаючи генетичні зв'язки мови й метамови, хід розвитку терміносистем, процес її поповнення новими одиницями.

Мета дослідження – виявити особливості аналітичних термінів науково-технічної термінології з метафоризованим значенням компонентів з огляду на теорію семантичної та когнітивної метафори. Реалізація поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**: розглянути найпоширеніші теорії

метафори; визначити роль метафори у формуванні науково-технічної термінології; виокремити тематичні групи метафор; виявити особливості метафоричного походження.

Матеріалом для дослідження послуговували аналітичні терміни науково-технічної термінології, які були дібрані з термінологічних словників, наукових статей, монографій, підручників, термінологічних стандартів тощо.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. У сучасній лінгвістиці домінує погляд на метафору як на художній засіб, цей феномен аналізують насамперед на матеріалі художньої літератури. В українському термінознавстві є багато наукових розвідок, у яких науковці цілком справедливо відстоюють тезу про те, що метафора властива не лише художній літературі, вона потрібна сучасній науці для того, щоб поєднати минуле з майбутнім, старі теорії з новими. За спостереженнями В. Вовк, «пізнання невідомого можливе лише через відоме, й адекватне мовне відображення цього нового можливе під час використання добре знаних слів, уміщених у нові контексти» [1, с. 98].

Наукова метафора, на думку дослідників, є особливим засобом мислення, сутність якого полягає у встановленні нового змісту людських знань, що досягається за допомогою умовного ототожнення семантичних галузей різного рівня, характеру, походження. За рахунок метафори відбувається розширення мови науки, тобто залучення до структури мови переосмислених понять із позанаукових галузей [2, с. 122–146].

У нашому дослідженні аналітичні терміни науково-технічної термінології з метафоризованим значенням компонентів розглядаються з позицій семантичного та когнітивного підходів.

Теорія метафоричних перенесень зародилася на Заході на початку ХХ ст. і набула розвитку в роботах таких зарубіжних авторів, як Д. Девідсона, Е. Кіттей, А. Рікера. Із позиції семантичного підходу метафоричне перенесення здійснюється двома способами: перенесенням ознак, понять від одного структурованого семантичного поля в інше структуроване змістове поле та перенесенням ознак, понять від одного структурованого семантичного поля в неструктуроване змістове поле для впорядкування останнього [14, с. 45–46]. Проте семантичний підхід не дає відповіді на питання, як відбираються характеристики, що проектуватимуться на інше змістове поле.

Теорія концептуальної метафори була розроблена Дж. Лакоффом і М. Джонсоном. Сьогодні вона є надзвичайно актуальною і покладена в основу багатьох робіт, присвячених аналізу метафоричних моделей. У когнітивній лінгвістиці метафору розглядають не як власне мовну, а концептуальну структуру, одну з форм концептуалізації дійсності або особливого способу пізнання, за допомогою якого формуються нові поняття, що знаходять вияв у різних засобах свого вираження – і мовних, і немовних (жести, культурні звичаї) [13, с. 350–355]. На думку Л. Кравець, метафора передає основні властивості позначуваного, узагальнює і концентрує в собі досвід попередніх поколінь, указує орієнтири, оскільки володіє аксіологічним потенціалом, і задає коридор осмислення описуваного [3, с. 41].

У теорії концептуальної (когнітивної) метафори перенесення назв та значень від однієї семантичної групи до іншої відбувається завдяки аналогії. Як зазначає Г. Склярєвська, «природжене почуття аналогії примушує людину відшукати схожість між найвіддаленішими сутностями» [10, с. 58]. Проте когнітивний підхід до пояснення механізму творення метафори не дає можливості з'ясувати, як відбувається структурування нових змістових галузей. За спостереженнями В. Петрова, перенесення за аналогією не враховує мовне оформлення метафоричного виразу й ефективно лише для випадків уже реалізованого перенесення [7, с. 141].

У когнітивному термінознавстві метафора трактується як когнітивно-комунікативний процес, що має безпосереднє відношення до категоризації та вербалізації спеціального знання на різних етапах його формування. Вихідними поняттями теорії когнітивної метафори є *когнітивна структура «джерела»* (пункту відправлення) і *«мети»* (пункту призначення), *метафорична проєкція*, або когнітивне відображення, та *гіпотеза інваріантності* (передбачення часткового відновлення структури джерела в структурі мети).

Проаналізувавши смислові зв'язки між термінами й загальноживаними словами – компонентами аналітичних термінів науково-технічної галузі, – виділяємо в досліджуваній термінології такі тематичні групи метафор:

1) терміни-антропоморфізми, тобто термінологізовані назви частин тіла людини, наприклад: *голова клина, джерельна жила, жильний шток, бердочний зуб, шевронний зуб, лицьова цегла, залізобетонне*

облицювання, ніс ковадла, нога опори, ніжка цоколя, палець гальмового диска, плече сили, рука маніпулятора, обертова ручка, ручка керування, вушко ресори, п'ята вала. Аналіз фактичного матеріалу дає підстави стверджувати, що явище переходу назв частин тіла в технічні терміни є закономірністю, оскільки пізнання світу людиною, її когнітивний досвід починаються з пізнання найближчої дійсності, якою є власне тіло – форма існування особистості;

2) терміни-зооморфізми, тобто термінологізовані назви тварин чи інших істот або частини їх тіла, наприклад: *газовий хвіст, хвіст фрези, кішка з ручним приводом, вантажна кішка, складене крило, пересувна лебідка, скреперна лебідка, лапа болта, з'єднання лапою, кабельна лапка, самогальмівний черв'як, подавальний черв'як*;

3) термінологізовані назви видів одягу, головних уборів, взуття та їх елементів, наприклад: *кожух машини, набивний манжет, манжета помпи, сорочка парового котла, комір стовбура, комір поршня (толока), чавунний жакет, оливопровідна кишеня, живильний рукав, гальмівний башимак, скидальний башимак*;

4) термінологізовані назви предметів домашнього побуту, наприклад: *шарнірні ножиці, відтворювальна голка, подушка підшипника, флюсова подушка, коромисло вирівнювача, корито протяжного верстата, завантажувальний ківш, тарілка буфера, живильна тарілка, чашка клапана, чашка фільтра, свердлова ложка*;

5) термінологізовані назви прикрас, косметики, наприклад: *шарнірна серга, хитна серга, вінець кріплення, замикальний вінець, нарізна шпилька, гвинтова шпилька, зуборізальна гребінка, гальмова стрічка, стяжна стрічка*;

6) термінологізовані назви рухів та постави людини, наприклад: *крок гвинта, крок обвитки, крок паса, кроковий механізм, стоячий такелаж*;

7) термінологізовані назви предметів інтер'єру та приміщень, наприклад: *стілець ковадла, стіл верстата, стрічковий стіл, піднімальний стіл*;

8) термінологізовані назви природних явищ та небесних тіл, наприклад: *вибухова хвиля, передатна хвиля, компенсаційна течія, розбіжна течія, струминна течія, навігаційна зірка*;

9) термінологізовані назви споруд, будівель та їх частин, наприклад: *тесана покрівля, стінка реактора, шпунтова стінка, засипне вікно, зварний каркас, рознімний каркас, паливний канал, міжлопатевий канал, двосхідчастий шлюз*;

10) термінологізовані назви засобів пересування та їх частини, наприклад: *обертовий човник, ткацький човник, сідло клапана, підпірне сідло, полозки верстата, обертові полозки, контактний полоз, стрічкопротяжна каретка*;

11) термінологізовані назви природних об'єктів та рослин, наприклад: *мастильний рівчак, штампований рівчак, дренажна канава, западина хвилі, ливарна шишка*;

12) термінологізовані назви осіб, наприклад: *носій заряду, носій струму, заспокоювач коливань, рідинний заспокоювач*;

13) ознаки, якості людини, предметів, наприклад: *глуха муфта, агресивна вода, жорстка конструкція, вібраційна витривалість, сумісність мастил, електрична сумісність, воднева крихкість*.

Метафоризація в мові науки – це «семантичний процес відображення найменування на підставі предметної, ознакової або функційної схожості двох гетерогенних об'єктів» [5, с. 137]. Цей процес характеризується перенесенням (повним або частковим) ознак одного предмета на інший. В основу такого перенесення покладено певну диференційну ознаку, що вказує на внутрішню чи зовнішню подібність предметів. Це перенесення найчастіше буває за схожістю форми, за схожістю функцій, а також за схожістю форми і функцій, за розміщенням, за кількісною ознакою і значно рідше – за призначенням, розміром та ін.

Як показують проведені дослідження, усі метафоричні терміни підмови науки та техніки можна розподілити на такі семантичні підгрупи:

1. Аналітичні терміни, метафоризовані компоненти яких утворені внаслідок подібності позначуваних предметів за формою, наприклад: *палець корби, палець толока, палець кривошипа, зуб вала, зуб втулки, крупнозуба фреза, лапа золотника* тощо. Так, пункт відправлення параметрів (*палець, зуб, лапа*) стосується частини тіла людини чи тварини, а пунктом призначення є деталі механізму або пристрої (*корба, толок, вал, втулка, фреза, золотник*). Слово-параметр *крупнозубий* (метафоризований компонент словосполучення) здійснює перенесення за формою на слово-аргумент *фреза*

(опорне, семантично ключове слово, яке метафоризує словосполучення). Параметр метафори асоціюється із частиною ротової порожнини людини або тварини. Отже, *крупнозуба фреза* – це багатозубий різальний інструмент, що складається з корпусу й великих за розміром різальних зубців із загостреними вершинами, якими обробляють площини, фасонні, гвинтові або спіральні поверхні [9, CD].

2. Аналітичні терміни, утворені метафоричним перенесенням на основі подібності виконуваних ними функцій, наприклад: *мутровий ключ, сорочка циліндра, сорочка парового котла, витяжний ковпак, подушка ресори, компенсувальний шлейф, настроювальний шлейф*. Окремі частини знарядь, деталей механізмів, а потім і машин, своїм функціональним призначенням нагадували речі і предмети навколишньої дійсності, що й зумовило перенесення найменувань за схожістю їх функціональних ознак. Слово-параметр *ковпак* у загальноповсякденній мові означає один із видів головного убору конусоподібної, овальної та іншої форми [11, IV, с. 205]. В основу термінологічного значення і покладена ця ознака за здатністю виконувати захисну функцію, незалежно від того, на який предмет надійти круглої чи конусовидної форми ковпак, наприклад: *котельний ковпак, вакуумний ковпак, екранувальний ковпак*. Загальноповсякденне слово *сорочка* – 1) жіноча або дитяча натільна білизна; 2) чоловіча натільна білизна або одяг, що надягається поверх білизни, для верхньої частини тіла [11, IX, с. 467]. У технічній термінології параметр метафори стосується порожнини в машинах і апаратах, яка призначена для циркуляції рідини або газу і виконує захисну функцію: від охолодження (*нагрівальна сорочка*), від перегріву (*охолодна сорочка*) [9, CD].

3. Аналітичні терміни, утворені внаслідок метафоричного осмислення понять на основі функціональної та зовнішньої подібності, наприклад: *борозниста гребінка, кільцевий шов, багатошаровий зварний шов, колінчастий вал, сполучена жила*. Так, слово-параметр *гребінка* означає довгасту пластинку із зубцями для розчісування волосся, куделі [11, II, с. 162]. У технічній термінології може виступати як пристрій чи інструмент у вигляді довгастої пластинки з рядом зубців на один бік: *накрутконоарізна гребінка, гвинторізна гребінка, зуборізальна гребінка* [9, CD]. В усіх випадках складова частина машини чи знаряддя, названа цим словом, формою і призначенням нагадує гребінку, якою користуються в побуті. Функціонування в науково-технічній термінології слів загальноповсякденної лексики зумовлене тим, що деталі й вузли машин своєю формою і функціональними ознаками нагадують окремі предмети побуту чи назви частин тіла людини та інших представників тваринного світу. Такі слова мають широкий семантичний діапазон і в загальноповсякденній лексиці, і в науково-технічній.

4. Аналітичні терміни, метафоризовані компоненти яких утворені внаслідок подібності предметів за місцем розміщення, наприклад: *підшва рейки, підшва фундаменту, підшва штреку, ядро повзучості, ядро зламу, хвіст різця, хвіст молота*. Слово-параметр *хвіст* стосується: 1) придатка на задній частині тіла тварини, що являє собою продовження хребта від крижової кістки; 2) у рослин – тонкої верхівки стебла, гілки, листка; 3) кінцевої, крайньої частини чого-небудь, що звисає [11, XI, с. 43–44]. У технічній термінології параметр використовується на позначення нижньої чи задньої частини деталі в інструментах (*різця, молота*). Отже, в аналітичних термінах *хвіст різця, хвіст молота* спостерігаємо метафоричне перенесення за місцем розташування.

За нашими спостереженнями, метафоризованим може бути стрижневий компонент аналітичного терміна (*борозниста гребінка, мастильна кишеня, голова палі*), залежний компонент (*багатожилевий кабель, агресивна вода, кроковий механізм*), а також обидва компоненти (параметр та аргумент) аналітичного терміна (*гребінчаста п'ята, глуха муфта, пальцева муфта, язичкова голка*).

Як бачимо, утворюючи терміни шляхом метафоризації, використовують й інгерентні асоціації, що стимулюють перенесення назви на основі реальної схожості, й адгерентні, пов'язані зі здатністю людського розуму пізнавати світ за рахунок аналогії з властивостями інших об'єктів [12, с. 230–233].

Можна відзначити певну кореляцію між пунктом відправлення і пунктом призначення. Так, назви предметів побуту, пов'язаних із практичною діяльністю людини, використовуються переважно для позначення різноманітних деталей, пристроїв, приладів, дефектів виробництва. Основною сферою метафоричного застосування назв частин тіла людини чи тварини є термінація пристроїв і деталей обладнання, а також позначення дефектів виробів.

Перенесення значень загальноповсякденних слів відбувається переважно в напрямку від конкретного до конкретного (*гальмівний башмак, закріплювальна штилька, плече важеля*) та від абстрактного до

абстрактного (*механічне старіння, липкість формувальних сумішей, міцність зчеплення*), у деяких випадках відзначаємо явище абстрагування конкретних понять (*ланцюжок радіаційно-захисних камер*) і конкретизацію абстрактних.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Отже, метафоризація як джерело збагачення літературної мови має важливе значення і в утворенні термінологічних науково-технічних найменувань. Аналітичні терміни з метафоризованим значенням компонентів мають високий рівень інформативності, допомагають зрозуміти і пояснити нові факти в науці. Підґрунтям метафоричних перенесень у науково-технічній термінології є функціональна та зовнішня подібність. Термінологічного значення найчастіше можуть набувати загальноживані слова з конкретним значенням, термінологізація абстрактних іменників відбувається значно рідше. У перспективі дослідження – аналіз аналітичних номінацій науково-технічної термінології в когнітивно-ономасіологічному аспекті для встановлення залежності між мовним оформленням, концептуальною структурою терміна та його місцем у системі відповідних номінацій.

Джерела та література

1. Вовк В. Н. Языковая метафора в художественной речи (Природа вторичной номинации) / В. Н. Вовк. – Киев : Наук. думка, 1986. – 144 с.
2. Гусев С. С. Наука и метафора / С. С. Гусев. – Л. : ЛГУ, 1984. – 152 с.
3. Кравець Л. Динаміка метафори в українській поезії ХХ ст. : монографія / Лариса Кравець. – К. : ВЦ «Академія», 2012. – 416 с. – (Серія «Монограф»).
4. Кубрякова Е. С. Части речи с когнитивной точки зрения / Е. С. Кубрякова. – М. : Ин-т языкознания РАН, 1997. – 331 с.
5. Лапилина Л. А. Когнитивные аспекты семантики метафорических инноваций (на материале существительных, появившихся в современном английском языке за последние 30 лет) : автореф. дис. ... канд. филол. наук. – М., 1998. – 26 с.
6. Мацько Л. І. Стилїстика української мови : підручник / Л. І. Мацько, О. М. Сидоренко, О. М. Мацько. – К. : Вища шк., 2003. – 462 с.
7. Петров В. В. От семантических представлений к когнитивному анализу / В. В. Петров // Вопр. языкознания. – 1990. – № 3. – С. 135–145.
8. Рахилина Е. В. Основные идеи когнитивной семантики / Е. В. Рахилина // Современная американская лингвистика: Фундаментальные направления / [под ред. А. А. Кибрика, И. М. Кобозевой, И. А. Секериной]. – М. : Едиториал УРСС, 2002. – С. 370–389.
9. Російсько-український словник з інженерних технологій / уклад. М. Ганіткевич, Б. Кінаш. – Терміногр. сер. : Слово Світ № 9. – Львів : ЛІГА-ПРЕС, 2004. – СД.
10. Складарська Г. Н. Языковая метафора в словаре: Опыт системного описания / Н. Г. Складарская // Вопр. языкознания. – 1987. – № 2. – С. 58–65.
11. Словник української мови : в 11 т. – К. : Наук. думка, 1970–1980.
12. Телия В. Н. Типы языковых значений. Связанные значения слова в языке / В. Н. Телия. – М. : [б. и.], 1981. – 269 с.
13. Ченки А. Семантика в когнитивной лингвистике / А. Ченки // Современная американская лингвистика: Фундаментальные направления / [под ред. А. А. Кибрика, И. М. Кобозевой, И. А. Секериной]. – М. : Едиториал УРСС, 2002. – С. 340–369.
14. Южакова О. Метафора у термінології холодильної техніки / Олена Южакова // Вісн. Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Сер. : «Проблеми української термінології». – Львів, 2007. – С. 45–52.

Гарашенко Лилия. Аналітичні терміни з метафоризованим значенням компонентів в науково-технічній термінології. В статті розглянуті аналітичні терміни з метафоризованим значенням компонентів в українській науково-технічній термінології в теорії семантичної та когнітивної метафори як найбільш розповсюджених напрямків лінгвістических досліджень. Аналіз матеріала дозволив виявити особливості метафорического походження і виділити тематическі групи метафор. Зазначено, що метафора як один із способів поповнення української науково-техніческої термінології являється складним і багатогранним явленням, звязаним з язиком, мисленням, знанням і творчеством чловека. Резултати проведеного дослідження підтверджують той факт, що основою метафорических переносів в науково-техніческій термінології являється функціональне і зовнішнє сходство об'єктів.

Ключевые слова: українська науково-техніческа термінологія, аналітическі терміни, метафоризація, семантический підхід, когнітивна метафора.

Garashchenko Liliya. Analytical Terms with Metaphorical Implication of Components in the Scientific and Technical Terminology. Analytical terms with metaphorical implication of components in the Ukrainian

scientific and technical terminology in view of the theory of semantic and cognitive metaphors which are the most common drifts in linguistic researches are considered in the article. The material analysis has allowed to reveal features of a metaphorical origin and to allocate the theme-based sets of metaphors. It is established that metaphor being one of appending means into Ukrainian scientific and technical terminology is the complex and comprehensive phenomenon related to language, thinking, knowledge and creativity of people. The results of this study confirm the fact that the basis of metaphorical transfers in scientific and technical terminology is functional and external similarity of objects.

Key words: the Ukrainian scientific and technical terminology, analytical terms, metaphorization, semantic approach, cognitive metaphor.

Стаття надійшла до редколегії
15.04.2013 р.

УДК 811.161.2'373.611

Демешко Інна

Теоретичні проблеми віддієслівної словотвірної морфології української мови

У статті окреслено перспективу дослідження девербативів в українській літературній мові в контексті теоретичних здобутків сучасної лінгвістики, обґрунтовано міжрівневий статус словотвірної морфології. Сформульовано теоретичні проблеми віддієслівної словотвірної морфології української мови, розглянуто проблемні питання дериваційних відношень, напрямків морфологічних трансформацій, визначено морфологічні позиції віддієслівних похідних. Установлено, що типологічною ознакою дериваційних парадигм дієслів є їхнє внутрішнє структурування за частинимовними зонами девербативів. З'ясовано морфологію словотвірних гнізд із членованими і нечленованими питомими та іншомовними вершинними дієсловами в сучасній українській літературній мові, спрогнозовано можливі морфологічні зміни, встановлено морфологічні моделі.

Ключові слова: девербативити, напрямки словотвірної мотивації, віддієслівне словотвірне гніздо, морфологічні позиції, морфологічні моделі.

Постановка наукової проблеми та її значення. Сучасний стан лінгвістичних розвідок характеризується спрямованістю уваги мовознавців до проблем становлення, розвитку і функціонування одиниць основних мовних рівнів (ярусів) і проміжних (фразеологічного, морфологічного і словотвірного). Словотвірна морфологія належить до маргінальних галузей на межі словотвору й фонології, що вивчає зміни фонем у процесі словотворення, фонологічну структуру морфем і їхніх аломорфів. Вивчення мовних одиниць у межах антропоцентричної парадигми неможливе без звернення до словотвірного і морфологічного проміжних рівнів мови. Усі похідні української мови залежно від кореневої (оснунної) чи формантної спільності діляться на дві групи. Першу утворює коренева (оснунна) співвідносність похідних – словотвірні гнізда і їхні конституенти: словотвірні парадигми, ланцюжки й пари; друга – базується на формантній співвіднесеності, до якої належать словотвірні типи і категорії. Кожне похідне слово, що входить до словотвірного гнізда (СГ), має унікальне лексичне значення, характеризується індивідуальним набором похідних. Побудова типології СГ дає змогу простежити характер морфологічних трансформацій на різних ступенях словотворення. Тому опис і дослідження формальних ознак мовних одиниць із погляду системно-структурної лінгвістики залишається актуальним.

Аналіз останніх досліджень цієї проблеми. Вагомим внеском у розвиток теорії словотвірної морфології стали праці М. С. Трубецького, Г. Улашина, Р. І. Аванесова, С. Б. Бернштейна, Г. Аронсона, Ю. С. Степанова, Е. А. Макаєва, Ю. Г. Панкраца, О. С. Кубрякової, О. А. Земської, Ж. Ж. Варбот, В. Б. Касевича, Т. В. Попової, С. В. Бромлей, Е. А. Макаєва, О. С. Кубрякової, Р. Ляковського, В. Дресслера, Я. Босака, В. В. Лопатіна, Н. Є. Ільїної, В. Г. Чурганової, В. Б. Касевича, Т. В. Булигіної, С. М. Толстої, О. Г. Антипова та ін. У коло важливих питань сучасної описової морфології дослідники висувують перегляд деяких наукових понять, систематизацію словотвірних одиниць на нових